

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 332

Kara Kuvvetleri Komutanı ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Nurettin ERSİN'in, Hasan Oğlu 1954 Doğumlu Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54) Mehmet DEMİRCİOĞLU Hakkında Özel Af Kanunu Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/85)

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Hasan oğlu 1954 Doğumlu Piyade Astsubay Üstçavuş (1976-54) Mehmet DEMİRCİOĞLU Hakkında Özel Af Kanunu» teklifim ve gerekçesi eklidir.

Gereğini arz ederim.

Nurettin ERSİN

Orgeneral

K. K. K. ve

Millî Güvenlik Konseyi Üyesi

GENEL GEREKÇE

Elazığ, Malatya, Tunceli, Bingöl ve Muş İlleri Sıkıyönetim Komutanlığının 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 3/a maddesi uyarınca verdiği emir gereği Darende Merkez İlçesinde 17 Mayıs 1981 günü genel arama yapılmıştır. Bu aramada Sıkıyönetim görevlisi olan hükümlü, bütün evleri aratmış, ilçenin sorgu hâkimi, hâkimlik sıfatı nedeniyle evinin aranmasına karşı çıkmıştır. Hükümlü evi aramamış durumu özel bölük komutanına arz etmiş, aldığı emir üzerine ilçe sorgu hâkiminin evine tekrar geldiğinde aynı şekilde direnme ile karşılaşmıştır.

Verilmiş olan bir görevi yerine getirmek heyecan ve hassasiyeti içerisinde aramayı yapmış ve bu arada cereyan eden olayların tesiri altında kalarak fiilin suç oluşturacağını düşünmeden «.... şu anda kanun da yok, nizam da yok, istersem seni alıp götürürüm, buyrun aşağıya inelim orada gerekli şeyi veririm....» şeklindeki söz ve davranışları ile suçlu durumuna düşmüştür.

Meslek hayatının henüz başlangıcında olan ve yeterli tecrübeye sahip bulunmayan hükümlünün bu mahkûmiyeti asıl mesleği olan Türk Silahlı Kuvvetlerinde terfi ve ilerlemelerine engel olacak, görev ve emirleri yapma heyecanını kıracaktır. Cezalarının hukukî neticeleri ile birlikte affı, kişisel olmaktan öteye hizmet yönünden daha faydalı olacaktır.

Bu nedenle hükümlünün mahkûm olduğu dört ay hapis ve dört ay süre ile memuriyetten men cezasının hukukî sonuçları ile birlikte affı maksadıyla bu kanun teklifi yapılmıştır.

KARŞI OY GEREKÇESİ

Kanun Teklifi bir özel af çıkarılmasını amaçlamaktadır. Niteliği itibariyle af, özel de olsa siyasal bir tasarruftur. Bu bakımdan, tasarrufun doğuracağı sonuçların ve memleketin içinde bulunduğu şartların titizlikle dikkate alınması gerekir. Toplumumuzun bugün içinde bulunduğu sosyal ve siyasal şartların özelliği ve sarılmış bulunan Devlet düzeninin yerine getirilmesi çalışmaları göz önüne alındığında, özel nitelikte bir affın dahi çıkarılmasının yarardan çok sakınca doğuracağı düşüncesindeyiz.

Kanun Teklifinin gerekçesinden ve mahkeme kararlarından anlaşılacağı üzere, sıkıyönetim komutanlığının verdiği emir üzerine Darende İlçesinde yapılan ev aramaları sırasında, ilçe sorgu hâkiminin hâkimlik sıfatını ileri sürerek yetkili makamdan izin alınmadan evinin aranmasına karşı çıkması dolayısıyla, Astsubay Üstçavuşun «..şu anda kanun da yok, nizam da yok, istersem seni alıp götürürüm; buyurun aşağı inelim, orada gerekli şeyi veririm...» şeklinde sözler sarfetmesiyle suçlu duruma düşmüş ve sıkıyönetim mahkemesinin verdiği dört ay hapis ve dört ay memuriyetten muvakkaten men cezası Askeri Yargıtayca onanmak suretiyle kesinleşmiş ve iadei muhakeme talebi de reddedilmiştir.

Kanun Teklifinin gerekçesinde, mahkûmun meslek hayatının başlangıcında ve tecrübesiz olduğu, görev yapma heyecanıyla bu suçu işlemiş bulunduğu ve bu mahkûmiyetinin terfi ve ilerlemesine engel olacağı belirtilmektedir.

Bu müşahadede gerçek payı bulunmakla beraber, sosyo ekonomik şartlar dolayısıyla bu aşamada çıkarılacak bir affın yarardan çok sakıncalar doğuracağı ve toplum katlarında huzursuzluklara sebep olacağı düşünülmektedir.

1. Gerçekten, (Teklif gerekçesinde belirtildiği gibi mahkûmun acemiliği, tecrübesizliği ve görev heyecanı af için bir sebep sayılacak olursa; Ceza Kanununda acemilik, tedbirsizlik gibi sebeplerle işlenmiş olan fiillerin ya hiç ceza görmemesi veya sonradan affa tabi tutulması gerekirdi ki, böyle bir sonucun kabul edilemeyeceği kuşkusuzdur.

2. Bir kişiye özgü bile olsa, bir af işleminin gündeme gelmesi, benzer veya hatta daha hafif suçlardan mahkûm olanların veya bu gibi mahkûmiyet dolayısıyla, Sıkıyönetim Kanunu uyarınca, görevlerine tamamen son verilmiş olanların ayrı ayrı özel af istemelerine yol açar ki, genişliği şimdiden kestirilemeyecek olan bu gibi istemlerin kabul edilebileceğini hiç sanmıyorum. Ancak, bu gibi istemlerin tevalisi Kurucu Meclisin iki kanadını da çok zor durumda bırakabilir.

3. Böyle bir affın kısmî veya genel af istemlerini de teşvik edeceği kuşkusuzdur. Memleketin içinde bulunduğu şartlar karşısında bu istemlerin de yerine getirilmesi mümkün gözükmemektedir. Ancak, bu gibi istemlerin basında, kamuoyunda nasıl bir yankı uyandıracığı, mahkûmlarla aileleri üzerinde nasıl bir huzursuzluk meydana getireceği şimdiden kestirilemez. Ufak bir örnek verilmek gerekirse, vergi cezaları ile ilgili af tasarısının nasıl bir istismara yol açtığı göz önüne getirilebilir.

Sonuç olarak bugünkü sosyo ekonomik şartlar içerisinde böyle bir af kapısı açılması sonucunu doğuracağı düşüncesiyle Kanun Teklifi karşısında olduğumuzu arz ederiz.

Necip BİLGE

Halil GELENDOST

Yavuz ALTOP

Abdullah Pulat GÖZÜBÜYÜK

Adalet Komisyonu Raporu

T. C.

Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/85
Karar No. : 51/1

3 Mart 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kara Kuvvetleri Komutanı ve Millî Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Nurettin Ersin Tarafından Yüksek Başkanlığınıza sunulup, Komisyonumuza havale olunan, Piyade Astsubay Üstçavuş Mehmet Demircioğlu'nun Askerî Yargıtay Birinci Dairesinin 23.6.1982 gün ve 1982/514 Esas, 1982/487 Karar sayılı ilâmı ile onanarak kesinleşen, Sekizinci Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesinin 26.2.1982 gün ve 1981/1-1981/428 Esas, 1982/58 Karar sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 245/1 ve Sıkıyönetim Kanununun 17/1. maddeleri uyarınca dört ay hapis ve dört ay memuriyetten muvakkaten men cezalarının, bütün sonuçları ile birlikte affına dair kanun teklifi Komisyonumuzda Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği, Adalet Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı temsilcilerinin katılması ile incelenip görüşülerek, sözkonusu Kanun teklifinin oylanması sonucunda, oylamaya katılan sekiz üyeden dördünün teklifin reddi, dördünün ise teklifin kabulü yönünde oy kullanmaları üzerine Danışma Meclisi İçtüzüğü'nün 115 inci maddesi dikkate alınarak teklifin reddedilmiş sayılması gerekeceği düşüncesi ile düzenlenen 1.2.1983 tarih ve 51 sayılı raporumuz Yüksek Başkanlığa sunulmuş, ancak Başkanlığın 2.2.1983 tarih ve 06-31-84 (2/85) sayılı yazıları ile İçtüzüğü'nün 26 ve 41 inci maddeleri göz önünde tutularak bir kez daha gözden geçirilmesinin uygun olacağı görüşü ile raporumuz Komisyonumuza iade edildiğinden Komisyonumuz üyesi Abdullah Pulat Gözübüyük'ün teklifi ile Kanun Teklifi üzerinde yeniden müzakere açılmasına karar verilerek Hükümet ve Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliği temsilcilerinin katılımıyla yapılan incelemeler ve görüşmeler sonucunda :

Sözkonusu Kanun Teklifinin gerekçesinde Elazığ, Malatya, Tunceli, Bingöl ve Muş illeri Sıkıyönetim Komutanlığının 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 3/a maddesi uyarınca verdiği emir gereği Darende Merkez İlçesinde 17 Mayıs 1981 günü yapılan genel aramada ilçenin sorgu hâkiminin, hâkimlik sıfatı nedeniyle evinin aranmayacağını ileri sürerek evinin aranmasına karşı çıktığı, arama işiyle görevlendirilen hükümlü Piyade Astsubay Üstçavuş Mehmet Demircioğlu'nun, evi aramıyarak durumu bölük komutanına arzettiği, aldığı emir üzerine tekrar ilçe sorgu hâkiminin evine gelen sanığın hâkimin direnmesine rağmen verilmiş olan bir görevi yerine getirmenin heyecan ve hassasiyeti içerisinde aramayı yaptığı ve bu arada hâkim ile aralarında cereyan eden tartışmada olayların tesiri altında kalarak ve fiilinin suç oluşturacağını düşünmeden « ... şu anda kanun da yok, nizam da yok, istersem seni alıp götürürüm, buyurun aşağıya inelim orada gerekli şeyi veririm..... » şeklindeki söz ve davranışlarda bulunmuş olmasının suç olarak kabul edilerek mahkemece mahkûmiyeti cihetine gidildiği belirtilerek meslek hayatının henüz başlangıcında olan ve yeterli tecrübeye sahip bulunmayan hükümlünün, bu mahkûmiyetinin asıl mesleği olan Türk Silahlı Kuvvetlerindeki mesleğinde terfi ve ilerlemelerine engel olacağı gibi alacağı görev ve emirleri yapma heyecanını kıracağı, bu nedenlerle hükümlüye verilen cezaların affının kişisel olmaktan öteye hizmet yönünden de faydalı olacağı açıklanmıştır.

Kanun Teklifinin yukarıda açıklanan gerekçesi Komisyonumuz ekseriyeti tarafından uygun görülerek hükümlü Piyade Astsubay Üstçavuş Mehmet Demircioğlu'na verilen cezaların affına dair Kanun Teklifinin birinci maddesi madde metninde yeralan «1 inci» kelimesinden sonraki «ceza» kelimesi Askerî Yargıtayda

Hukuk Dairesi Bulunmaması nedeniyle metinden çıkarılarak, ikinci ve üçüncü maddeleri oyçokluğu ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz gereği için Danışma Meclisi Başkanlığına saygıyla sunulur.

Rıfat BAYAZIT
Başkan

M. Fevzi UYGUNER
Başkanvekili

Enis MURATOĞLU
Sözcü

Serda KURTOĞLU
Kâtip

Yavuz ALTOP
Üye

İbrahim BARANGİL
Üye
Bulunamadı

Necip BİLGE
Üye
Karşıyım

Halil ERTEM
Üye
Bulunamadı

Halil GELENDOST
Üye
Karşıyım

Abdullah Pulat GÖZÜBÜYÜK
Üye
Karşıyım

Beşir HAMİTOĞULLARI
Üye
Çekimserim

Ömer Adnan OREL
Üye

**KARA KUVVETLERİ KOMUTANI VE MİLLİ
GÜVENLİK KONSEYİ ÜYESİ ORGENERAL
NURETTİN ERSİN'İN TEKLİFİ**

**Hasan Oğlu 1954 Doğumlu Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54) Mehmet DEMİRCİOĞLU Hakkında
Özel Af Kanunu Teklifi**

MADDE 1. — Askerî Yargıtay 1 inci Ceza Dairesinin 23.6.1982 gün ve Esas 1982/514, Karar 1982/487 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşen, 8 inci Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesinin 26.2.1982 gün ve Esas 1981/428, Karar 1982/58 sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 245/1 ve Sıkıyönetim Kanununun 17/1 maddeleri uyarınca dört ay hapis ve dört ay memuriyetten muvakkaten men cezasına hükümlü Hasan oğlu, 1954 Doğumlu, Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54), Mehmet DEMİRCİOĞLU'nun mahkûm olduğu asli ve ferî cezaları bütün hukukî sonuçları ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı ile Adalet Bakanı yürütür.

**ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

**Hasan Oğlu 1954 Doğumlu Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54) Mehmet DEMİRCİOĞLU Hakkında
Özel Af Kanunu Teklifi**

MADDE 1. — Askerî Yargıtay 1 inci Ceza Dairesinin 23.6.1982 gün ve Esas 1982/514, Karar 1982/487 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşen, 8 inci Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesinin 26.2.1982 gün ve Esas 1981/428, Karar 1982/58 sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 245/1 ve Sıkıyönetim Kanununun 17/1 maddeleri uyarınca dört ay hapis ve dört ay memuriyetten muvakkaten men cezasına hükümlü Hasan oğlu, 1954 Doğumlu, Piyade Astsubay Üstçavuş (1976 - 54), Mehmet DEMİRCİOĞLU'nun mahkûm olduğu asli ve ferî cezaları bütün hukukî sonuçları ile birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

